

FIȘA DISCIPLINEI

Teologie liturgică III / Liturgical Theology III

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	De Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	De Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Teologie Liturgică III / Liturgical Theology III			Codul disciplinei	OLR3337
2.2. Titularul activităților de curs	Arhim. Lect. Univ. dr. Pinteș Ștefan (Simeon)				
2.3. Titularul activităților de seminar	Arhim. Lect. Univ. dr. Pinteș Ștefan (Simeon)				
2.4. Anul de studiu	IV	2.5. Semestrul	7	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					4
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe fundamentale dobândite prin parcurgerea disciplinelor biblice, istorice, dogmatice și de formare teologică din anii anteriori de studiu.
4.2. de competențe	Capacitatea de utilizare a terminologiei teologice de bază; capacitatea de lectură, înțelegere și analiză a unui text teologic; competențe elementare de documentare și utilizare a bibliografiei de specialitate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Participarea la activitățile didactice și parcurgerea bibliografiei indicate pentru temele abordate la curs.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participarea activă la seminar; parcurgerea bibliografiei și a textelor indicate; pregătirea și prezentarea temelor, referatelor și a celorlalte sarcini stabilite pentru activitatea de seminar.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Îndrumă oameni / <i>Guide people</i>
CP4	Promovează transferul de cunoștințe / <i>Promote knowledge transfer</i>
CP5	Pregătește slujbe religioase / <i>Prepare religious services</i>
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Asigură managementul de proiect / <i>Provide project management</i>
CT3	Sintetizează informații / <i>Synthesize information</i>

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studii la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP1	1. Studentul înțelege principiile îndrumării pastorale în contexte liturgice, catehetice și comunitare <i>1. The student understands principles of pastoral guidance in liturgical, catechetical, and community contexts</i>	1. Studentul aplică orientări pastorale adecvate situațiilor întâlnite în practica de specialitate <i>1. The student applies appropriate pastoral guidance to situations encountered in specialized practice</i>
CP4	2. Studentul înțelege importanța transferului de cunoștințe în viața liturgică și pastorală <i>2. The student understands knowledge transfer in liturgical and pastoral life</i>	2. Studentul transmite conținuturi teologice prin cateheză, predică, dialog și activități comunitare <i>2. The student conveys theological content through catechesis, preaching, dialogue, and community activities</i>
CP5	3. Studentul cunoaște structura slujbelor, rânduielilor și cântării bisericești <i>3. The student knows the structure of services, rites, and Church chant</i>	3. Studentul pregătește slujbe religioase prin integrarea elementelor liturgice, muzicale și canonice <i>3. The student prepares religious services by integrating liturgical, musical, and canonical elements</i>
CT2	Studentul înțelege principiile managementului de proiect aplicabile activităților pastorale și comunitare <i>The student understands project management principles applicable to pastoral and community activities</i>	Studentul planifică activități folosind obiective, resurse, etape și indicatori de realizare <i>The student plans activities using objectives, resources, stages, and achievement indicators</i>
CT3	Studentul identifică informații relevante pentru formarea teologică, culturală și pastorală <i>The student identifies relevant information for theological, cultural, and pastoral formation</i>	Studentul sintetizează informații din surse academice, pastorale și culturale complementare <i>The student synthesizes information from complementary academic, pastoral, and cultural sources</i>

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște structura, originea, evoluția istorică și semnificația teologică a Oficiului liturgic ortodox și a principalelor Laude bisericești.
2. Studentul cunoaște și explică structura, evoluția istorică și semnificația teologică și simbolică a Vecerniei și Utreniei.
3. Studentul cunoaște originea și dezvoltarea istorică a Dumnezeieștii Liturghii, principalele rituri liturgice și formarea Liturghiilor ritului bizantin.
4. Studentul înțelege structura și teologia Dumnezeieștii Liturghii, semnificația principalelor momente și acte liturgice și caracterul eclesial, sacrificial și euharistic al acesteia.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul analizează și interpretează texte și izvoare liturgice referitoare la Oficiul divin și Dumnezeiasca Liturghie, utilizând adecvat terminologia teologică și liturgică.

2. Studentul corelează și sintetizează informații istorice, teologice și pastorale pentru explicarea rânduieilor liturgice și pentru elaborarea și prezentarea unor teme academice.
3. Studentul aplică cunoștințele dobândite în pregătirea, săvârșirea și explicarea pastorală și catehetică a slujbelor Bisericii Ortodoxe.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Oficiul liturgic – expresie a rugăciunii doxologice a Bisericii și structură vie de sfințire a timpului: Importanța Liturghiei timpului sau a Oficiului divin în viața Bisericii; Sfințirea zilei sau diferitele ore liturgice; Sistemul actual și semnificația generală a laudelor; Istoria laudelor bisericești și formarea serviciului divin public al Bisericii.	Prelegere, explicație, problematizare, conversație euristică, dezbateri/discuție colectivă, analiza textelor și izvoarelor liturgice.	
2. Vecernia: Denumirea, timpul săvârșirii și scopul celebrării Vecerniei; Ritualul aprinderii luminii în Biserica primară – originea slujbei de seară; Descrieri vechi ale Vecerniei; Explicarea și interpretarea rânduiei actuale a Vecerniei.	Prelegere, explicație, problematizare, conversație euristică, dezbateri/discuție colectivă, analiza textelor și izvoarelor liturgice.	
3. Utrenia: Denumirea slujbei; Timpul săvârșirii; Originea și evoluția istorică până la rânduiala actuală; Scopul Utreniei și simbolismul ei în general; Explicarea rânduiei Utreniei și istoria elementelor.	Prelegere, explicație, problematizare, conversație euristică, dezbateri/discuție colectivă, analiza textelor și izvoarelor liturgice.	
4. Liturghia creștină – cel mai important monument de cult și cultură a umanității. Dimensiunile Dumnezeieștii Liturghii:	Prelegere, explicație, problematizare, conversație euristică, dezbateri/discuție colectivă, analiza textelor și izvoarelor liturgice.	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Liturghia Jertfa Noului Legământ; Denumirile slujbei Jertfei Noului Legământ; Reflecții asupra simbolismului uman al ospățului și Ospățul euharistic al Bisericii.		
5. Istoria Liturghiei creștine. Liturghia în primele trei veacuri: Ritualul pascal vechi-testamentar, Cina cea de Taină și Euharistia Bisericii; Liturghia în epoca apostolică; Agapele creștine; Liturghia în secolul al II-lea; Liturghia în secolul al III-lea. Liturghia creștină după secolul al IV-lea: Riturile liturgice; Liturghiile ritului bizantin; Răspândirea Liturghiilor bizantine.	Prelegere, explicație, problematizare, conversație euristică, dezbateri/discuție colectivă, analiza textelor și izvoarelor liturgice.	
6. Teologia și tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghiei: Taina Adunării și caracterul comunitar al Dumnezeieștii Liturghiei; Proscomidia – istoria și explicarea ritualului. Liturghia catehumenilor: Enarxa sau partea introductivă; Vohodul mic; Cântările zilei; Trisaghionul liturgic; Lecturile și predica; Ecteniile; Concedierea catehumenilor. Liturghia credincioșilor: Rugăciunile pentru cler și credincioși; Heruvicul și Intrarea cea Mare; Punerea înaintea Cinstitelor Daruri; Simbolul Credinței și sărutarea păcii; Anafora liturgică sau Rugăciunea Sfintei Jertfe; Actele de ritual premergătoare Euharistiei; Împărtășirea euharistică; Riturile finale.	Prelegere, explicație, problematizare, conversație euristică, dezbateri/discuție colectivă, analiza textelor și izvoarelor liturgice.	
7. Liturghia Darurilor Înainte Sfințite: (2 ore)	Prelegere, explicație, problematizare, conversație	

Originea și vechimea Liturghiei Darurilor Înainte Sfințite; Autorul Liturghiei Darurilor Înainte Sfințite; Împărtășirea în cadrul Liturghiei Darurilor Înainte Sfințite; Controversa legată de conținutul Potirului la această Liturghie.	euristică, dezbateri/discuție colectivă, analiza textelor și izvoarelor liturgice.	

Bibliografie

- Cărți de cult: *Liturghierul, Ceaslovul, Catavasierul sau Octoiul Mic, Triodul, Penticostarul, Octoiul Mare, Mineiul* (edițiile oficiale recente).
- BRANIȘTE, Pr. Ene și alții, *Tipic bisericesc*, Edit. Institutului Biblic, București, 1976 (sau edițiile ulterioare).
- BRANIȘTE, Pr. Ene, *Liturgica specială*, Edit. Institutului Biblic, București, 1980 (sau edițiile ulterioare).
- EVDOKIMOV, Paul, *Rugăciunea în Biserica de Răsărit*; trad. rom. C. Bolocan, Edit. Polirom, Iași, 1996.
- FELMY, Karl Christian, *De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe. Un comentariu istoric*; trad. rom. I. Ică, Edit. Deisis, Sibiu, 2004.
- Ghiuș, Arhim. Benedict, *Taina Răscumpărării în imnografia ortodoxă*, Edit. IBMBOR, București, 1998.
- Ioan ICĂ jr., *Canonul Ortodoxiei I. Canonul apostolic al primelor secole*, Edit. Deisis/Savropoleos, Sibiu, 2008.
- Mateos, Juan, S.J., *Utrenia și Vecernia în ritul bizantin. Studii de teologie liturgică*, trad. rom. Cezar Login, Edit. Renașterea, Cluj-Napoca, 2017
- SCHMEMANN, Alexander, *Introducere în Teologia liturgică*; trad. rom. V. Bârză, Edit. Sophia, București, 2002.
- SCHMEMANN, Alexander, *Euharistia. Taina Împărăției*, trad. rom. V. Bârză, Edit. Sophia, București, 2002.
- SCRIMA, Pr. André, *Biserica liturgică*; trad. rom. A. Manolescu, Edit. Humanitas, București, 2005.
- USPENSKY, Nikolai, *Slujba de seară în Biserica Ortodoxă*; trad. rom. C. Login, Edit. Patmos, Cluj-Napoca, 2008.
- VINTILESCU, Pr. Petre, *Liturghierul explicat*, Edit. Institutului Biblic, București, 1972 (sau edițiile ulterioare).
- VINTILESCU, Pr. Petre, *Despre poezia imnografică din cărșile de ritual și cântarea bisericească*, ed. a II-a, Edit. Renașterea, 2005
- VASILIOS, Arhimandritul [= Vasilios GONDIKAKIS], *Intrarea în Împărăție. Elemente de trăire liturgică a tainei unității în Biserica Ortodoxă*; trad. rom. I. Ică, Edit. Deisis, Sibiu, 1996.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Metodologia elaborării unei lucrări științifice în domeniul liturgicii speciale;	Analiză de text liturgic, dezbateri, studiu de caz, exercițiu aplicativ, prezentare	

bibliografia specifică disciplinei	individuală, referat, analiză și interpretare teologico-liturgică.	
2. Elementele constitutive ale slujbelor ortodoxe	Analiză de text liturgic, dezbateri, studiu de caz, exercițiu aplicativ, prezentare individuală, referat, analiză și interpretare teologico-liturgică.	
3. <i>Psaltirea liturgică</i> – element fundamental în structura oficiului liturgic; tipurile Psalmodie în Ritul bizantin	Analiză de text liturgic, dezbateri, studiu de caz, exercițiu aplicativ, prezentare individuală, referat, analiză și interpretare teologico-liturgică.	
4. Elemente de imnografie în oficiul liturgic ortodox: formele de bază ale imnografiei bizantine	Analiză de text liturgic, dezbateri, studiu de caz, exercițiu aplicativ, prezentare individuală, referat, analiză și interpretare teologico-liturgică.	
5. Poetica oficiului liturgic bizantin. Analiza teologică a imnurilor Praznicelor Împărătești	Analiză de text liturgic, dezbateri, studiu de caz, exercițiu aplicativ, prezentare individuală, referat, analiză și interpretare teologico-liturgică.	
6. Laudele mici: Miezonopticile, Pavcernițele, Ceasurile, Mijloceasurile, Obednița. Ceasurile Împărătești	Analiză de text liturgic, dezbateri, studiu de caz, exercițiu aplicativ, prezentare individuală, referat, analiză și interpretare teologico-liturgică.	
7. Elemente de pastorală liturgică. Cult și cultură.	Analiză de text liturgic, dezbateri, studiu de caz, exercițiu aplicativ, prezentare individuală, referat, analiză și interpretare teologico-liturgică.	

Bibliografie

- Cărți de cult: *Liturgierul*, *Ceaslovul*, *Catavasierul* sau *Octoiul Mic*, *Triodul*, *Penticostarul*, *Octoiul Mare*, *Mineiul* (edițiile oficiale recente).
- BRANIȘTE, Pr. Ene și alții, *Tipic bisericesc*, Edit. Institutului Biblic, București, 1976 (sau edițiile ulterioare).
- BRANIȘTE, Pr. Ene, *Liturgica specială*, Edit. Institutului Biblic, București, 1980 (sau edițiile ulterioare).
- EVDOKIMOV, Paul, *Rugăciunea în Biserica de Răsărit*; trad. rom. C. Bolocan, Edit. Polirom, Iași, 1996.
- FELMY, Karl Christian, *De la Cina de Taină la Dumnezeuiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe. Un comentariu istoric*; trad. rom. I. Ică, Edit. Deisis, Sibiu, 2004.

- Ghiuș, Arhim. Benedict, *Taina Răscumpărării în iconografia ortodoxă*, Edit. IBMBOR, București, 1998.
- Ioan ICA jr., *Canonul Ortodoxiei I. Canonul apostolic al primelor secole*, Edit. Deisis/Savropoleos, Sibiu, 2008.
- Mateos, Juan, S.J., *Utrenia și Vecernia în ritul bizantin. Studii de teologie liturgică*, trad. rom. Cezar Login, Edit. Renașterea, Cluj-Napoca, 2017
- SCHMEMANN, Alexander, *Introducere în Teologia liturgică*; trad. rom. V. Bârză, Edit. Sophia, București, 2002.
- SCHMEMANN, Alexander, *Euharistia. Taina Împărăției*, trad. rom. V. Bârză, Edit. Sophia, București, 2002.
- SCRIMA, Pr. André, *Biserica liturgică*; trad. rom. A. Manolescu, Edit. Humanitas, București, 2005.
- USPENSKY, Nikolai, *Slujba de seară în Biserica Ortodoxă*; trad. rom. C. Login, Edit. Patmos, Cluj-Napoca, 2008.
- VINTILESCU, Pr. Petre, *Liturghierul explicat*, Edit. Institutului Biblic, București, 1972 (sau edițiile ulterioare).
- VINTILESCU, Pr. Petre, *Despre poezia iconografică din cărșile de ritual și cântarea bisericească*, ed. a II-a, Edit. Renașterea, 2005
- VASILIOS, Arhimandritul [= Vasiliios GONDIKAKIS], *Intrarea în Împărăție. Elemente de trăire liturgică a tainei unității în Biserica Ortodoxă*; trad. rom. I. Ică, Edit. Deisis, Sibiu, 1996.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoașterea structurii, originii și evoluției Oficiului liturgic și a Dumnezeieștii Liturghii; înțelegerea semnificației teologice a principalelor momente și acte liturgice; capacitatea de explicare și corelare a conceptelor; utilizarea corectă a terminologiei de specialitate.	Colocviu oral	70%
9.5 Seminar/laborator	Capacitatea de analiză și interpretare a textelor și rânduielilor liturgice; utilizarea bibliografiei de specialitate; capacitatea de sintetizare și prezentare a informațiilor;	Evaluare continuă; prezentarea unei teme/referat; activitatea la seminar	30%

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

	participarea activă și realizarea sarcinilor de seminar.		
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea structurii și semnificației principalelor Laude bisericești și a Dumnezeieștii Liturghii; cunoașterea în linii generale a originii și evoluției istorice a rânduielilor liturgice studiate; capacitatea de a explica principalele momente și acte ale Dumnezeieștii Liturghii; utilizarea adecvată a terminologiei liturgice de bază; realizarea sarcinilor obligatorii de seminar. Obținerea notei minime 5 (cinci).			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:

20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Arhiepiscopul S. Păitea

Semnătura titularului de seminar

Arhiepiscopul S. Păitea

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

R. Cămpănuș

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.